

Asia

Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2020 ja asetuksen (EU) 2019/124 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston on kokouksessaan 14-15.10.2019 päässyt poliittiseen yhteisymmärrykseen Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2020 komission ehdotuksen perusteella. Ehdotus käsiteltiin valmistelevasti BALTFISH:ssa.

Suomen kanta

Suomi toimi kokouksessa puheenjohtajana eikä esittänyt omia kansallisia kantoja.

Suomen tavoite puheenjohtajana oli noudattaa yhteisen kalastuspolitiikan tavoitetta saavuttaa kalakantojen hyödyntäminen kestävän enimmäistuoton MSY:n mukaisesti vuonna 2020. Tämä pyrittiin toteuttamaan siten, että kalastusmahdollisuudet vahvistettaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman (itämerisuunnitelman) ja ICES:n uusimman tieteellisen neuvon sekä komission antaman ehdotuksen perusteella.

Maatalous- ja kalastusneuvoston 15.10.2019 saavuttama ratkaisu (neuvoston asetukset 2019/1838) oli linjassa edellä selostetun tavoitteen kanssa. Kaikkien kalakantojen sovitut TAC:t ja niihin liittyvät toimenpiteet noudattavat tieteellistä neuvoa ja olivat itämerisuunnitelman mukaisia. MSY tavoite 2020 saavutetaan niissä kalakannoissa, joiden osalta se kalakannan tila huomioon ottaen oli mahdollista.

Pääasiallinen sisältö

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 29.5.2019 suosituksensa vuoden 2020 TAC:sta Itämeren kalakannoille. ICES:n suositukset muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2020 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Komissio on suositusten perusteella 30.8.2019 antanut ehdotuksensa Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2020.

ICES:n suositukset, komission ehdotus, itämerisuunnitelman mahdollistamat ja maatalous- ja kalastusneuvoston TAC –ratkaisut vuodelle 2020 on esitetty alla olevassa taulukossa:

Kalakanta	ICES neuvo vuoden 2020 TAC:ksi	Komission ehdotus EU TAC 2020	Suurin EU TAC, joka on hoitosuunnitelman ja tieteen mukainen	Neuvoston päätös EU TAC 2020
Pohjanlahden silakka	65 018	65 018	65 018	65 018
Pääaltaan silakka	130 546 - 214 552	153 384	190 107	153 384
Läntinen silakka	0	2 651	2 651 tai hieman suurempi lisärajoituksilla	3 150 ja Saksan lisärajoitukset
Riianlahden silakka	23 395 - 35 094	34 445	39 157	34 445
Kilohaili	169 965 - 233 704	203 027	210 147	210 147
Pääaltaan/ Pohjanlahden lohi	58 664 - 116 000*	86 575	Ei hoitosuunnitelmaa lohelle	86 575
Suomenlahden lohi	8 777 - 11 800**	9 703	Ei hoitosuunnitelmaa lohelle	9 703
Itäinen turska	0	2000 sivusaaliille	2000 sivusaaliille	2000 sivusaaliille
Läntinen turska	3 065 - 5 105	3 065	5 105	3 806
Punakampela	6 894 - 10 452	6 894	6 894	6 894

* Suositukseen sisältyy arvio ei-toivotuista, raportoimattomista ja väärinraportoiduista saaliista. Ei-toivottu saalis koostuu hylkeen vahingoittamasta kalasta (8 900 lohta) ja alamittaisesta kalasta (3 700 lohta), josta ensin mainittu tulee vähentää TAC:sta ja viimeksi mainittu lisätä TAC:iin. Lisäksi suositukseen sisältyy arvio raportoimattomasta (5 %) ja väärinraportoidusta (32 %) saalista yhteensä 43 600 lohta. Myös Venäjän osuus (1,9 % 59 800 lohesta) tulee ottaa huomioon. Suosituksen haarukka on arvioista ja laskentatavasta riippuen siten 58 664 – 116 000 lohta.

** Suositukseen sisältyy arvio ei-toivotuista ja raportoimattomista saaliista. Ei-toivottu saalis (15 %) (hylkeen vahingoittama tai alamittainen lohi) tulee ottaa huomioon vahvistettaessa TAC:ia poisheittokiellon mukaisesti. Lisäksi suositukseen sisältyy arvio raportoimattomasta saalista (3 %). Myös Venäjän osuus (9,3 % 9 676 lohesta) tulee ottaa huomioon. Suosituksen haarukka on arvioista ja laskentatavasta riippuen siten 8 777 – 11 800 lohta.

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestävästi enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti viimeistään vuonna 2020.

MSY määritellään ICES:n suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY –tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi. Kyseiset tavoiteluvut määritellään vuosittain ICES:n tieteellisten arvioiden perusteella.

Eräiden kalakantojen osalta MSY ei voitu saavuttaa, koska kannan kutukanta on liian pieni eikä se ICES:n ennusteen mukaan ilman kalastustakaan pystyisi saavuttamaan MSY kokoa vuonna 2020. Tämä koskee itäistä turskakantaa ja läntistä silakkakantaa. Näiden kantojen osalta päätettiin kieltää itäisen turskan kohdennettu kalastus (sallitaan vain ei-vältettävissä olevaa sivusaalista) ja vähentää läntiseen silakan TAC 65 prosentilla yhdistettynä Saksan toimilla silakankalastuksen väliaikaiseksi keskeyttämiseksi. Saksan osuus kannasta on 55 prosenttia.

Riianlahden silakkakannan, Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakannan, kilohailikannan ja punakampelakannan sekä läntisen turskakannan TAC:t vahvistettiin MSY:n mukaisina. Pohjanlahden silakkakannan TAC ei voitu vahvistaa MSY:hyn

suhteutettuna, koska ICES ei menetelmällisistä syistä voinut antaa kantaa koskevaa analyttistä arviota. TAC vahvistettiin kuitenkin ICES:n suosituksen mukaisena ja on oletettavaa, että sen kutukannan koko on MSY:n mukainen vuonna 2020, kuten se on ollut jo pitkään.

Suomenlahden lohikantojen TAC ei perustu ICES:n analyttiseen arvioon, eikä sitä voida luokitella MSY:hyn suhteutettuna. Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikantojen TAC perustuu analyttiseen arvioon. Sen päätetty TAC on ICES:n antamassa vaihteluvälissä. Vaihteluväli aiheutuu erityisesti raportoimattomasta lohenkalastuksen arvioidusta määrästä eteläisellä Itämerellä. Suomen aikaansaamien valvontatoimien ansiosta laitton lohenkalastus arvioidaan vähentyneen merkittävästi aiemmalta tasoltaan. Tämän johdosta voidaan arvioida, että TAC on suosituksen alaosassa ja on MSY:n mukainen.

Neuvoston asetukseen sisältyy vuodelta 2019 toistuva ja Suomen ehdottama määräys siitä, että meritaimenen kalastus avomerellä (neljän merimailin etäisyydellä perusviivoista) on kielletty vuonna 2020. Määräyksen tarkoitus on vaikeuttaa lohen väärinraportointia meritaimenena, joka toimena on olennaisesti vähentänyt laitonta lohenkalastusta eteläisellä Itämerellä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43 artiklan 3 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto (EU17) 3.10.2019

EU-ministerivaliokunta 11.10.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 11.10.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

TAC:ien vahvistaminen neuvoston toimesta ei suoraan vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan.

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ahvenanmaan maakunnan hallitus ovat aloittaneet TAC:ien vahvistamiseen liittyvän yhteydenpidon ja neuvottelut varhaisessa vaiheessa. Koska kantojen yhteensovittaminen osoittautui mahdolltomaksi, maakunnan hallitus pyysi 9.10.2019 itsehallintolain 59 a §:n nojalla kantansa tiedottamista neuvostossa. Suomen EU-puheenjohtajakaudella on varmistettava, että tiedottaminen tapahtuu tavalla, joka ei ole omiaan vaarantamaan Suomen roolia puolueettomana välittäjänä.

Ahvenanmaan maakunnan hallituksen pyyntö toimitettiin neuvoston pääsihteeristölle 9.10.2019, joka samana päivänä jakoi tätä koskevan asiakirjan jäsenvaltioille.

Taloudelliset vaikutukset

TAC ratkaisu vähentää silakan kalastusmahdollisuuksia Pohjanlahdella nettomääräisesti noin 19 400 tonnilla ja Suomenlahdella ja Itämeren pääaltaalla noin 3 700 tonnilla. Kilohailin kalastusmahdollisuudet vähenevät noin 3 100 tonnilla. Silakkaa troolaavien kalastusyriyten kalastusmahdollisuudet vähenevät siten olennaisesti erityisesti Pohjanlahdella. Suomessa sovellettavan toimijakohtaisen kalastuskiintiöjärjestelmän vuoksi vaikutukset kohdistuvat eri kalastusyriyksille erilaisina. Silakan kiintiönosien siirtymistä kuluvalta vuodelta vuodelle 2020 yhteensä enintään 12 500 tonnilla vähentää kalastusmahdollisuuksien pienentymistä.

Itäisen turskaan kohdennettava kalastus kiellettiin koko vuodeksi 2020. Kielto kattaa koko itäisen turskan esiintymisaluetta, myös pienimuotoista turskan kalastusta Ahvenanmaan vesillä. Päätetty asetus mahdollistaa kuitenkin tieteellisessä tarkoituksessa harjoitettavaa turskan kohdennettua kalastusta ja saaliiksi saatujen turskien myyntiä. Tämä mahdollistaa turskan pienimuotoisen verkkokalastuksen Ahvenanmaalla tutkimushankkeen osana ja rajoitetulla alusmäärällä asetuksen 2019/1241 artiklan 25 mukaisesti.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

11814/2019 + ADD 1 (COM(2019) 380 final + Liite 1)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kalatalousneuvos Risto Lampinen, MMM/LVO, risto.lampinen@mmm.fi, puh. 0295 162458

Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, orian.bondestam@mmm.fi, puh. 0295 162494

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	jaosto kalastus (EU 17), kalastus MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM
